

BIULETYN
SĄDU NAJWYŻSZEGO
nr 1/2026

z dnia 25 lutego 2025 r.

Spis treści

	Str.
PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ.....	2
UCHWAŁY IZBY KARNEJ.....	4

PYTANIA PRAWNE DO IZBY CYWILNEJ

III CZP 1/26

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Warszawie przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy kurator procesowy dla osoby nieznanej z miejsca pobytu zgodnie z art. 144 § 1 k.p.c. może ustanowić pełnomocnika procesowego dla tej osoby?”

III CZP 2/26

Pytanie prawne składu 3 sędziów Sądu Najwyższego przedstawione do rozpoznania przez skład 7 sędziów Sądu Najwyższego:

„1. Czy na postanowienie Sądu o zabezpieczeniu powództwa syndyka masy upadłości o nakazanie przekazania składników majątkowych do masy upadłości upadłego poprzez ustanowienie zakazu zbywania lub obciążania rzeczy, wydane na podstawie art. 134 ust. 1b ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku – Prawo upadłościowe przysługuje zażalenie?

2. W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na ww. pytanie czy Sądem właściwym do rozpoznania zażalenia na postanowienie w przedmiocie ww. zabezpieczenia będzie Sąd drugiej instancji czy też inny skład Sądu upadłościowego?”

III CZP 3/26

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Poznaniu przedstawione do rozpoznania przez skład 3 sędziów Sądu Najwyższego:

„Czy pływalnia gminna, całoroczna, mieszcząca pod jednym dachem trzy baseny (sportowy, rekreacyjny i brodzik dziecięcy) o łącznej powierzchni ok. 450 m² i głębokości do 1,8 m, gdzie utrzymywana jest podwyższona stała temperatura wody, ponadto – znajdują się tam dodatkowe urządzenia zwiększające atrakcyjność obiektu (m.in. gejzer powietrzny, urządzenia do masażu wodnego, zjeżdżalnie, jacuzzi), jest w rozumieniu art. 435 § 1 k.c. przedsiębiorstwem wprowadzającym w ruch za pomocą sił przyrody?”

UCHWAŁY IZBY KARNEJ

I KZP 8/25 – z dnia 14 stycznia 2026 r. na pytanie prawne Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu:

„Czy sędzia, który ukończył 65 lat w sytuacji gdy, Krajowa Rada Sądownicza nie wyraziła zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego, Sąd Najwyższy Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych odrzuciła odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, a sąd pracy udzielił zabezpieczenia poprzez nakazanie Wojskowemu Sądowi Garnizonowemu dalsze zatrudnianie na stanowisku sędziego tego sądu, jest osobą uprawnioną do orzekania w myśli art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k.?”

postanowiono połączyć sprawy w przedmiocie rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego Sądu Najwyższego zarejestrowane pod sygnaturami akt I KZP 8/25 – wniosek Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 25 listopada 2025 r. (Kz 18/25) oraz I KZP 6/25 – wniosek Wojskowego Sądu Okręgowego w Poznaniu z 6 października 2025 r. (Kzw 2/25) do wspólnego rozpoznania i rozpoznać je łącznie pod sygnaturą akt I KZP 6/25.

I KZP 3/25 – z dnia 21 stycznia 2026 r. w składzie 7 sędziów na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich:

„1. Czy sąd orzekający w przedmiocie wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie od 1 października 2023 r. powinien odmówić zastosowania art. 78 § 3 k.k. w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 26 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022, poz. 2600) niezależnie od daty popełnienia przez skazanego czynu będącego

podstawą skazania na karę dożywotniego pozbawienia wolności – z uwagi na sprzeczność tego przepisu z art. 40 Konstytucji RP, z art. 3 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie z dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.) oraz z art. 4 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 303 z 14.12.2007 r., s. 1)?

2. Czy sąd orzekający w przedmiocie wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie od 1 października 2023 r. powinien odmówić zastosowania tylko art. 23 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022, poz. 2600) w zakresie, w jakim przepis ten nakazuje stosowanie art. 78 § 3 k.k. w brzmieniu nadanym mu przez art. 1 pkt 26 ww. ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. do osób, które popełniły czyn przed 1 października 2023 r. i zostały skazane na karę dożywotniego pozbawienia wolności, z uwagi na sprzeczność tego przepisu z art. 2 Konstytucji RP i wynikającą z niego zasadą *lex severior retro non agit* oraz z art. 7 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.) i z art. 15 ust. 1 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167), co wyłączy zastosowanie art. 78 § 3 k.k. w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 26 ww. ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. tylko do sprawców czynów popełnionych przed 1 października 2023 r.?

3. Czy osoba skazana na karę dożywotniego pozbawienia wolności przed 1 października 2023 r. może ubiegać się o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania reszty tej kary dopiero po dobytciu 30 lat kary pozbawienia wolności, w związku ze zmianą art. 78 § 3 k.k. przez art. 1 pkt 26 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022, poz. 2600) i zastosowaniem art. 23 tej ustawy, czy też już po odbyciu 25 lat kary pozbawienia wolności w związku z brzmieniem art. 78 § 3 k.k. sprzed 1 października 2023 r. i zastosowaniem zasady *lex severior retro non agit* wynikającej z art. 4 § 1 k.k. i art. 2 Konstytucji RP?

4. W przypadku przyjęcia, że art. 23 ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022, poz. 2600) w zakresie, w jakim nakazuje stosowanie art. 78 § 3 k.k. w brzmieniu nadanym mu przez art. 1 pkt 26 ww. ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. do osób, które popełniły czyn przed 1 października 2023 r. i zostały skazane na karę dożywotniego pozbawienia wolności, jest sprzeczny z art. 2 Konstytucji RP i wynikającą z niego zasadą *lex severior retro non agit* lub w przypadku przyjęcia, że art. 78 § 3 k.k. w brzmieniu nadanym mu przez art. 1 pkt 26 ww. ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. jest sprzeczny z art. 40 Konstytucji RP, z art. 3 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.) oraz z art. 4 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C 303 z 14.12.2007 r., s. 1) – jaki jest w obecnym stanie prawnym termin do ubiegania się o warunkowe przedterminowe zwolnienie z odbywania reszty kary

dożywotniego pozbawienia wolności dla sprawców czynów popełnionych przed 1 października 2023 r. i od tego dnia, którzy zostali skazani na karę dożywotniego pozbawienia wolności? postanowiono odmówić podjęcia uchwały.

I KZP 4/25 – z dnia 21 stycznia 2026 r. w składzie 7 sędziów na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego:

1. Czy w stanie prawnym ukształtowanym przez ustawę z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1860) w postępowaniu w przedmiocie odszkodowania lub zadośćuczynienia, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 442), Skarb Państwa jest jego stroną?

w przypadku udzielenia pozytywnej odpowiedzi na pytanie w pkt 1

2. Czy Skarb Państwa jako strona jest reprezentowany w postępowaniu, o którym mowa w pkt 1 niniejszego wniosku, a jeśli tak, czy reprezentację tę wykonuje prokurator, czy powinna być ona określona na ogólnych zasadach właściwych dla postępowania cywilnego (art. 67 § 2 k.p.c. w zw. z art. 558 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 442)?

postanowiono odmówić podjęcia uchwały.